

Lausunnon antaminen hallituksen linjauksista itsehallintoalueiden perusteiksi ja sote -uudistuksen askelmerkeiksi

3043/07.074/2013

KHALL § 33

Raahen seutukunnan hyvinvointikuntayhtymässä on laadittu pohjaesitys kuntayhtymän kuntien lausunnoksi otsikon tarkoittamassa asiassa.

Omistajaohjausryhmä on käsitellyt tekstiä 19.1.2016 ja todennut, että se sopii hyvin kuntien omien lausuntojen pohjaksi. Koko maakunnan kunnille soveltuvaa lausuntoehdotusta ei löydetty kuntajohtajien kokouksessa 12.1.2016, vaan jokainen kunta päättää lausuntonsa sisällöstä.

Lausunto on pyydetty toimittamaan sähköisenä 9.2.2016 mennessä osoitteeseen kirjaamo@stm.fi

Lausuntopohja on tämän pykälän liitteenä.

Kj:n esitys:

Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan lausunnon lähetettäväksi kunnan lausuntona STM:n pyynnön mukaisesti.

Kunnanhallitus toteaa, että lausunto on käsitelty aikataulusyistä vain kunnanhallituksessa.

Lausunto lähetetään tiedoksi valtuustolle helmikuun kokoukseen.

Kh:n päätös:

Hyväksyttiin.

Liite 5.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

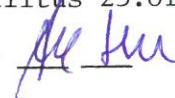
Siikajoella 29.1.2016

Leena Laakso
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

STM
Valtuusto

Raahen seudun kuntien (Raahen, Siikajoki, Pyhäjoki) ja hyvinvointikuntayhtymän hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi

Viite: STM068:00/2015, 19.11.2015

Itsehallintoalueet sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisaalueet yhteneviksi

Pohjois-Pohjanmaa muodostaa luontevan pohjan itsehallintoalueeksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisaalueeksi. Itsehallintoalueiden ja sote -järjestämisaalueiden tulee olla aluerajoiltaan yhteneviä.

Pohjois-Pohjanmaa on maantieteellisenä alueena laaja ja väestö- ja aluerakenteeltaan heterogeeninen, mikä vaikuttaa palvelutarpeeseen, palveluiden järjestämiseen, kustannuksiin ja rahoitusmahdollisuuksiin. Väestörakenteeltaan ikääntyneiden ja korkean sairastavuuden kunnissa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat korkeat ja vastaavasti verotulojen kertymä on pääsääntöisesti alhainen. Itsehallintoalueen rahoituksen tulee pohjautua valtiolliseen rahoitukseen ja valtakunnalliseen tasaukseen.

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäminen ja kehittäminen

Hallituksen linjaus (7.11.2015), jonka mukaan yliopistollisia sairaaloita on viisi ja laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköitä on 12, vaatii Pohjois-Pohjanmaan itsehallintoalueen itsenäisen päätöksenteon näkökulmasta selkiyttämistä. Vastuu alueella olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta tulee olla itsehallintoalueella ja sen päätöksentekolimillä.

Yhteistyöstä ja työnjaosta sopiminen on luontevinta kytkeä järjestämisspätökseen kaikkien itsehallintoalueiden osalta, myös yliopistosairaaloiden työnjaon ja yhteistyön osalta. Yhteistyö ei edellytä erillisiä, laissa säädettyjä pakollisia toimielimiä.

Oulun yliopistollisen sairaalan ylläpito tulee olla Pohjois-Pohjanmaan itsehallintoalueen vastuulla oleva tehtävä.

Itsehallintoalueille, jotka vastaavat yliopistollisista sairaaloista, tulee rahoituksellisesti kohdentaa infrastruktuurin ylläpitoon, tutkimukseen ja koulutukseen erilliset ja riittävät resurssit valtion toimesta. Vastaavalla tavalla myös sosiaalialan osaamiskeskusten toiminta tulee integroida osaksi itsehallintoalueiden kehittämistoimintaa, jolle tulee varmistaa erillisrahoitus yliopistosairaaloiden tutkimusrahoituksen tapaan. Yliopistotasaisen terveydenhuollon tutkimuksen rahoitus tulee säilyttää vähintään nykyisellä tasolla.

Itsehallintoalueiden muut tehtävät

Palo- ja pelastustoimi ensihoidon tehtävineen on luontevaa liittää osaksi itsehallintoalueiden tehtäviä. Mikäli palveluita on tarve järjestää laajemmalla alueella, sen tulee tapahtua sopimusperusteisesti.

Työllisyydenhoidon kokonaisvastuu tulee olla kunnilla. Koska vaikeimmin työllistyvien osalta kyse on myös sosiaalisesta kuntoutuksesta ja muista toimintakykyyn liittyvistä tarpeista, tulee vastuun näiltä osin olla itsehallintoalueilla.

Lasten ja perheiden palvelut

Suomessa kaikki lapset ja myös heidän perheensä ovat universaalipalvelujen asiakkaita raskauden alusta oppivelvollisuuden päättymiseen saakka. Siksi **on perusteltua tavoitella kaikkien lasten ja perheiden palvelujen yhdistämistä** niin, että ne näkyvät lapselle ja perheelle yhtenä asiakkuutena, joka laajenee palvelutarpeen lisääntyessä. Kunnilla tulee olla ensisijainen vastuu lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista ja sen tukemisesta, jolloin neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, opiskelijahuolto sekä lapsiperheiden arjen tukemiseen (ennaltaehkäisevä perhetyö ja kotipalvelu) liittyvät palvelut on luontevaa olla ensisijaisesti kunnan järjestämisvastuulla. Nämä palvelut tulee olla kiinteässä yhteydessä lasten normaaleihin kasvu- ja kehitysympäristöihin: kotiin, varhaiskasvatukseen, kouluun ja harrastustoimintaan.

Lasten ja perheiden erityispalvelut (esim. lastensuojelu) on perusteltua olla itsehallintoalueiden vastuulla, mutta nekin tulee toteuttaa kiinteässä yhteistyössä perustason palvelujen kanssa ja niitä tukien.

Maahanmuuttajien kotouttaminen liittyy kiinteästi peruskuntien tehtäviin.

Itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ensisijainen vastuu tulee jatkossakin olla kunnilla. Terveyserojen kaventaminen ja kustannusten hillintä edellyttää kuntien ja itsehallintoalueiden kiinteää yhteistyötä, jonka pohjana tulee olla yhtenäiset hyvinvointiohjelmat ja hyvinvointikertomukset. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä tulee huomioida ja selkeästi määritellä kunnille tulevissa valtiosuoksissa ja niiden käytön ohjauksessa.

Omaisuus, henkilöstö ja tukipalvelut

Mikäli kuntien ja kuntayhtymien kiinteistöomaisuutta siirretään itsehallintoalueille, on käytettävä käyviä arvoja, jotka on määritellyt ulkopuolinen taho. Mikäli kiinteistöomaisuus jää kunnille, tulee vuokrauksissa noudattaa yhtenäisiä, todellisiin kustannuksiin pohjautuvia perusteita ja varmistaa, ettei sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevasta omaisuusmas-
sasta muodostu kunnille taloudellista taakkaa. Samoin kaikki siirtyviin toimintoihin liittyvä henkilöstö tulee siirtyä itsehallintoalueille liikkeenluovutuksena.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelut ovat monilta osin integroituneet osaksi kuntien muita tukipalveluja. Sekä toiminnallisesti että rahoituksellisesti on tärkeää, että tuleva lainsäädäntö mahdollistaa itsehallintoalueen ja sen kuntien yhteiset tukipalvelut.

ku ju

Itsehallintoalueille todellista itsehallintoa

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta tarvitaan valtakunnallisia linjauksia, mutta samalla on huolehdittava siitä, että itsehallintoalueilla säilyy todellinen päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä paikallisten ja alueellisten erityispiirteiden huomioimiseksi. Itsehallintoalueista ei saa muodostua pelkästään valtionhallinnon toimeenpano-organisaatiota.

de mu

